

Derneğin Gelir, Kurumlar ve KDV Kanunları karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-25
Tarih	02.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ KDV GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-25

02/01/2012

Konu : Derneğin Gelir, Kurumlar ve KDV Kanunları karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı dilekçe ve eklerinin tetkikinden, Derneğimize ait gayrimenkulün ... Ltd. Şti.'ne kiraya verilmesi nedeniyle derneğiniz adına mükellefiyet tesis edildiği, ayrıca Derneğiniz tarafından camiye ait tuvaletin kullananlardan ücret alınmak suretiyle işletildiği anlaşılmış olup, konuya ilişkin Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

I- GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ KANUNLARI YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesine göre dernek ve vakıflar kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmazken, aynı maddenin (ç) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefiyeti kapsamına alınmışlardır. Aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında, dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile

kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu, aynı maddenin altıncı fıkrasında da dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal ve hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin bu madde de yazılı bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükme bağlanmıştır.

Aynı maddenin (5/b) bendinde de mazbut vakıflar hariç olmak üzere vakıf ve derneklere ait gayrimenkullerin bu maddede sayılanlar tarafından kiralanması halinde gelir vergisi tevkifatı yapılması esası getirilmiştir.

Bu hükümlere göre, Derneğinizce camiye ait tuvaletin, kullananlardan ücret alınmak suretiyle işletilmesi nedeniyle Derneğe ait veya bağlı iktisadi işletme oluşacağından iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekecektir.

Diğer taraftan, Derneğinize ait gayrimenkulün ... Ltd. Şti.'ne kiraya verilmesi nedeniyle mükellefiyet tesis edilmemesi ancak adı geçen Şirket tarafından Derneğinize yapılan kira ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

1/1 maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, ziraat faaliyeti ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin, 1/3-g maddesinde; genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin, KDV ye tabi olduğu,

17/2-b maddesinde, Kanunun 17/1 inci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifalarının KDV'den istisna olduğu,

17/4-d maddesinde, iktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemlerinin KDV den istisna olduğu,

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Derneğiniz tarafından cami ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla cami tuvaletlerinin işletilmesi nedeniyle oluşan Derneğimize bağlı iktisadi işletmesinin teslim ve hizmetleri KDV ye tabi olacak ve bu iktisadi işletmenin KDV mükellefiyeti tesis edilecektir.

Ayrıca, Derneğinizin her türlü mal ve hizmet alımları genel hükümler çerçevesinde KDV ye tabi olacak, Derneğinizin "kamu menfaatine yararlı dernek" niteliğinde olması halinde ise Derneğimize yapılacak bedelsiz teslim ve hizmet ifaları KDV den istisna olacaktır.

Diğer taraftan, cami içerisindeki gayrimenkullerin Derneğimize bağlı iktisadi işletmeye dahil olmamak kaydıyla Derneğiniz tarafından kiraya verilmesi, Kanunun 17/4-d maddesine göre KDV den istisna olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026